

TÜRKÇE TEST 4

1. Betimleme, sözcüklerle resim yapma sanatıdır. Bu anlatım biçiminde varlıkların ilgi çekici özellikleri vurgulanarak anlatılır. Betimlemeler, açıklayıcı nitelikte de olabilir. Açıklayıcı betimlemeyi uygulayan yazarın amacı, okuyucunun görmediği bir görüntüyü, olayı, yeri okuyucunun kafasında canlandırmaktır. Ayrıntılar objektif olarak verilir okuyucuyu bilgilendirmek amaçlanmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde açıklayıcı betimlemeye yer verilmemiştir?

- A) Penguenler uçamayan dimdik durabilen perde ayaklı deniz kuşlarıdır. Tüyleri kuş tüyelerine hiç benzemez. Sırtları siyah veya gri, karın kısımları beyaz ince pulsu tüylerle örtülüdür. Türler birbirinden başlarındaki renkli tüyleriyle ayrılır. Kuyrukları kısa ve ayakları vücutlarının gerisin de olduğundan rahatlıkla dimdik ayakta durabilirler.
- B) Bu küçük yerleşim merkezindeki tüm caddeler, merkezinde hükümet konağının bulunduğu meydana çıkıyordu. Hükümet konağı en azından yüz yıllık bir taş yapı idi. Onun tam karşısında, hükümet konağına göre çok yeni sayılabilecek belediye binası yer alıyordu. Belediye binası ile Şehir Parkı birbirine bitişikti. Parkın içinde, yaz kış yeşilliğini koruyan elliye yakın büyük çam ağacı vardı.
- C) Mart başlayalı kırkını geçmiş nice tanıdıklarım hastalandı. Bazılarının bronşiti, bazılarının ro matizması azmış. Baharın hastalıkları saymakla tükenmez ki... Mart güneşi canlılığı ile çöreklenip yatan bütün yılanları uyandırıyor. Toprağın yeniden gençliğe kavuştuğu bu mevsimde hava, kuş cıvıltıları ile beraber insan iniltileri ve hırıltıları dolu.
- D) Akdeniz Bölgesi'nin çatısını Toros Dağları oluşturur. Dağlar bazı yerlerde denize sokulur; kayalık ve az girintili çıkıntılı bir kıyı üzerinde dikine inerler. Bazı yerlerde ise kıyı çizgisi ile dağ sınırları arasında Adana Ovası gibi geniş düzlükler girer. Bu bölge özelliğini kendine komşu olan ılık denizden alır. Fakat denizin etkisi yüzey şekillerine ve yükseltiye göre değişir.

TÜRKÇE TEST 4

2. Endişe duymak aslında son derece normal ve karşılaştığımız sorunları çözmek için bizleri bir şeyler yapmaya iten bir güç. Korkunun yanı sıra türümüzün hayatta kalmasını sağlayan önemli bir duygu. Ancak tıpkı Paul gibi, bazılarımız için kaygı ve endişe bitmez tükenmez bir hal alıyor, başa çıkılamaz ölçüde artıyor. Endişenin bu kadar artması durumu “endişe bozukluğu” veya “kaygı bozukluğu” olarak biliniyor. Endişe veya kaygı belli bir neden olmadan da ortaya çıkabilmesi nedeniyle korkudan ayrılıyor. İlkbahar güneşinin yaprakların arasından süzüldüğü bir günde bir patikada yürürken önümüze bir yılanın çıkması birkaç salise için bile olsa donup kalmamıza neden olur. Kalbimiz hızla çarpar ve terlemeye başlarız. İşte tehlike karşısında ortaya çıkan bu otomatik fiziksel tepki korkudur. Aynı patikada, yine güzel ve güneşli bir günde, ortada yılan yokken hissettiğimiz “ya yine yılan çıkarsa” duygusu ise endişedir. Korku ve endişe konularında yaptığı çalışmalarla bilinen Joseph LeDoux korkuyu “gerçek veya farz edilen bir tehlikenin, bir sıkıntının veya talihsiz bir durumun neden olduğu duygu” şeklinde tanımlıyor. Endişeyi ise “gerçek veya hatırlanan veya farz edilen, hayal edilen bir tehlikenin, bir sıkıntının veya talihsiz bir durumun beklentisi sonucu ortaya çıkan duygu” olarak açıklıyor (korku konusunda detaylı bilgi için bkz. Karaçay, B., “Korkusuz Beyin”, Bilim ve Teknik, Sayı 522, s. 28, Mayıs 2011).

Yukarıdaki metne göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Endişe ve kaygının tanımına
B) Endişe ve kaygı arasındaki farklara
C) Endişe ve korkunun farklı duygular oluşuna
D) Endişe ve kaygıdan korunma yollarına

3. Deniz köpüğünün en önemli kaynağı alglerdir; alg yoğunluğu önemli miktarda artığında, kıyılarda oluşan deniz köpüğünün miktarını iç bölgelere göre belirgin olarak artırabilir ve oluşan köpük belli bir süre için kalıcı olabilir.

Kişi, internetsiz bir yerde oturamıyorsa, ihtiyacı olmadığı hâlde telefona sürekli bakma gereği duyuyor, giderek dozu eskiye oranla artırıyor, mahrum olduğu zaman krize girip kavga ediyorsa cep telefonunda çevrimiçi olamama kaygısı başlamış demektir.

Bu cümlelerde

- I. Karşılaştırma
II. Koşul
III. Abartma

anlam özelliklerinden hangileri ortak kullanılmıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.   D) II ve III.

TÜRKÇE TEST 4

4. • Zarf-fiiller, fiilin anlamını durum ilgisiyle tamamlar.
Örnek: Meyveleri yıkamadan yemeyin!
zarf-fiil

- Sıfat-fiillerle kurulan sıfat tamlamalarında sıfatın nitelediği isim düşerse adlaşmış sıfat fiil elde edilir.

Örnek: lyileşenlerin sayısı her geçen gün artıyor.
adlaşmış
sıfat-fiil

- Bir fiile kip ve şahıs eki getirilerek çekimli fiil elde edilir.

Örnek: Bu günler de gececek.
çekimli
fiil

- Fiilimsi ekleri içerisinde isim-fiil ve sıfat fiil ekleri ile türeyen bazı kelimeler zamanla kalıplaşarak kalıcı isim haline gelirler.

Örnek: Bayramda gökyüzü uçurtmalarla doldu.
kalıcı isim

Fiilimsilerle ilgili bu açıklamalardan hareketle aşağıdaki seçeneklerin hangisinde “zarf-fiil, adlaşmış sıfat, çekimli fiil ve kalıcı isim” örneklerinin tamamı vardır?

- A) Kafeteryada az da olsa yorgunluğumuzu atmış, dinlenmiştik. Buraya gününbirlik geldiğimiz için zaman bizim için değerliydi. Çarşıya geri döndük. Annem battaniye alacaktı. Ama annem bu! Kolay kolay bir şeyi beğenmez!
- B) Anne ve babam yine battaniye bakmak için dükkânlardan birine girdi. Ben ve kardeşim dükkânın hemen bitişiğinde bulunan çocuk oyuncakları satan dükkânın önünde durmuştuk. Kapının önünde bize hitap eden bir sürü oyuncak vardı.
- C) Kardeşim dayanamayıp toplardan biriyle oynamaya başladı. Babam içeriden bizi görmüş Olacak ki hemen yanımıza geldi ve bize, istersek, top alabileceğini söyledi. Böyle bir teklife kim “hayır” diyebilirdi ki!
- D) Babam, her isteğimizi gülümseyerek karşılıyordu. Kardeşimle ayaküstü bir gözleme yedik. Annem en sonunda bir battaniye almıştı. Kardeşimin gözü biraz ötemizde bulunan havuza ve havuzda yüzenlere takıldı.

TÜRKÇE TEST 4

5.

NİSAN 2020						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAYIS 2020						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Öğretmen Masası

Kadir

Esra

Arzu

Fatih

(1. dizi)

Merve

Emin

Nurullah

Kader

(2. dizi)

13 Nisan Pazartesi günü oturma düzeni şekildeki gibidir.

Bir okulda görev yapmakta olan Gökhan Öğretmen, sınıfında oturma yerlerini belirlemek istemektedir. Oturma yerlerini şu kurallara göre belirlemiştir:

- Her öğrenci, her gün arkasındaki sıraya geçmektedir.
- En sondaki öğrenci ise en baştaki sıraya geçmektedir.
- Dört hafta geçtiğinde ise beşinci haftanın ilk gününde (11 Mayıs'ta) 1. dizi ve 2. dizideki öğrenciler oturdukları sıranın tam karşısındaki sıraya geçmek kaydıyla yer değiştirip sonraki gün arkaya geçmektedir.
- 11 Mayıs günü sadece diziler arasında yer değişikliği olup arka sıraya geçmemişlerdir.

(Nisan ayının 30 gün olduğu ve 23 Nisan gününün tatil olduğu bilinmektedir.)

Buna göre 18 Mayıs Pazartesi günü "öğretmen masasının önündeki sırada" kim oturacaktır?

- A) Kadir   B) Esra   C) Arzu   D) Emin

TÜRKÇE TEST 4

6.

Öğrenciler	Cümle	Yazım Yanlışı
Deniz	İshak Paşa sarayı, bu yıl görmek istediğim yerlerin başında yer alıyor.	Var
Ahmet	Mağazamızın yeni şubesini Kâğıtlı mahallesinde açmayı planlıyoruz.	Yok
Sevinç	Henüz kış ayı gelmeden Anadolu'nun doğusuna kar yağdı bile.	Yok
Murat	Kardeşim, Güneş Tutulmasına ilk defa şahit olacağı için heyecanlıydı.	Var

Yukarıdaki tabloda öğrencilerin kurduğu cümleler yazım yanlışları bakımından incelenmiştir. Buna göre tabloda isimleri verilen öğrencilerden hangisinin kurduğu cümleyle ilgili yanlış bir değerlendirme yapılmıştır?

- A) Murat   B) Sevinç   C) Ahmet   D) Deniz

7. Kahvenin önünde birkaç ihtiyardan başka kimse kalmamıştı. Beni görünce yerlerinden kalkmadan baktılar, yanlarına gidip oturdum, kim olduğumu anlattım. İçlerinden muhtar olan söze atıldı: "Daha harmanların hepsi kaldırılmadı. Çocuklar okula falan gelmezler. Beş on gün oturup dinlenirsin!" dedi.

Bu parçada,

- I. Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlenin sonuna iki nokta konur.
- II. Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.
- III. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.

kurallardan hangisinin örneği vardır?

- A) I ve II.   B) Yalnız II.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

TÜRKÇE TEST 4

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin cevabı özne veya belirtili nesne değildir?

- A) Bu yemeğin içine ne koydun?
- B) Sen dün akşam kimi aradın ?
- C) Bu olayın sorumlusu neyi gizliyor?
- D) Dolabın içinde ne var?

9. Aşağıdakilerden hangisi "Belirli bir konuda bir görüşü, bir düşünceyi savunup kanıtlamak; bir gerçeği açıklığa kavuşturmak, desteklemek için yazıyorum." görüşünü dile getiren bir yazara ait olabilir?

- A) Kitaptan niçin korkarlar? Bunu bir türlü anlayamadım. Kitaptan korkmak, insan düşüncesinden korkmak, insanı kabul etmemektir. Kitaptan korkan adam, insanı mesuliyet (sorumluluk) hissinden mahrum ediyor demektir. "Bırak, senin yerine ben düşünüyorum!" demekle, "Falan kitabı okuma!" demek arasında hiç bir fark yoktur. İnsanoğlu her şeyden evvel mesuliyet hissidir ve bilhassa (özellikle) fikirlerin mesuliyetidir. Ondan mahrum edilen insan, kendiliğinden bir paçavra hâline düşer. (...)
- B) Hayatı iyi karşılamamanın sırrını bulabilmek için her şeyden önce gülümsemeyi öğrenmeli. Belki siz de bilirsiniz: Her hadiseyi güler yüzle karşılayan bir adama, "Eh, hayata başarılı olduğun için sen daima gülersin. Ama biz öyle miyiz ya!" demişler. Adam, bir kere daha gülmüş, "Yanıyorsunuz, hem de çok yanıyorsunuz. Ben hayata başarılı olduğum için gülmüyorum. Tam tersine! Güldüğüm için hayatta muvaffak oluyorum." demiş. Bu söz boşuna söylenmiş bir söz değildir. İçinde bilinmesi gereken bir gerçek saklı. (...)
- C) Teknoloji çağının en büyük ürünü olan internet artık her eve girmeye başladı. İnternet kullanımının dünya ve Türkiye genelinden her geçen gün artıyor olması ve internet kullanım yaşının da her geçen gün aşağıya çekiliyor olması beraberinde bir çok riski de getiriyor. İnternet kullanımının birbirinden farklı ve güzel yönleri olduğu gibi aynı derece de kötü yönleri olabiliyor. İnternet tamamen sizin elinizde olan sınırsız bir dünya gibidir. Bu dünyada istediğiniz kapıyı kendiniz açabiliyorsunuz. (...)
- D) Günlerden pazartesi. Yine vapurun alt kamarasındayım. Yine hava karlı yine İstanbul çirkin. Hele yağmurlu günlerinde... Yalnızlık dünyayı doldurmuş. Sevmek... Bir insanı sevmekle başlar her şey. Burada her şey bir insanı sevmekle bitiyor. Güzel bir yer Alemdağ'ı. Şu saatte, on beş metrelik ağaçları, Taşdelen'i, yılanı ile kış günü yılanlar inindedir, olsun. Taşdelen parmak gibi akar. Önce içimizi, sonra dışımızı yıkar. Su içmeye gelen bir tavşan, bir yılan, bir karatavuk, bir keklik, Polenezköy'den şerefimize kaçıp gelmiş bir keçi ile alt alta üst üste oynuyoruz. (...)

TÜRKÇE TEST 4

10. Ah bu yeni nesil! Nereye gidiyor böyle? Bir bilen varsa haber salsın bana. Şimdiden eteklerimiz tutuşmasın. Burnumun direği sızlıyor; ne desem, nereden başlasam of of of gene efkâr bastı! Başımız belada, niye mi? Yeni nesil neden diline sahip çıkmıyor, ana dilini neden korumuyor? Halbuki birlikten kuvvet doğar. Biz gençlerimize doğru bir şekilde yol göstermezsek dilimiz yok olup gidecek. Dilimizi koruduğumuz sürece, konuştuğumuz sürece ulus olarak yaşayacağımızı gençlerimize anlatmak gerekir. Ne diyor Peyami Safa, bir kulak verelim: “Dilini kaybeden milletler istiklâllerini kaybeder.” Hak vermemek elde değil. Eğer biz gençlerimize dilimizi korumayı öğretemezsek yeni nesil için havanda su dövmekten öteye gidemeyiz. Hep birlikte ulus olmak için, var olmak için güzel Türkçemize sahip çikalım.

Yağmur Hoca, deyim ve atasözlerini içeren bu metni sınıfta okumuştur. Sonra da metinde geçen deyim ve atasözleri ile ilgili tahtaya şunları yazmıştır:

- ¥ Haber salmak, başı belada olmak, sahip çıkmak, yol göstermek, kulak vermek deyimlerini kullanarak anlatım güçlendirilmiştir.
- Ω Burnunun direği sızlamak, efkâr basmak deyimleri üzülmek anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır.
- € Birlikten kuvvet doğar deyimini bir arada yapılan işlerden hep kazançla çıktığını, başarılar elde edildiği anlatılmaktadır.
- °°“Covid 19 virüsü Türkiye’ ye dalga dalga yayılınca herkesin etekleri tutuştu.” cümlesindeki etekleri tutuşmak deyimini ile metindeki etekleri tutuşmak deyimini aynı anlamı taşımaktadır.
- Σ Dilini kaybeden milletler istiklâllerini kaybeder, atasözü ile dilin önemi vurgulanmıştır.

Buna göre aşağıda sembollerle şifrelenmiş bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) ¥ - Ω - °°   B) Ω - Σ - €   C) ¥ - € - Ω   D) °° - Σ - ¥

YAYIN KURULU

Bozan YILDIZ	Bismil Ahmedî Hani Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Faysal AFŞİN	Ş. Polis Mehmet Erçin Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Gülbahar KALKAN	İMKB Hattat Hamid Aytaç Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Hasan VAR	Bismil Ahmedî Hani Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Hayrullah AFŞİN	Namık Kemal İmam Hatip Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
İzzettin ÇELEBİ	Bismil Ahmedî Hani Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Rabia ÖNAL	Koşuyolu Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Rojin Hacer TEMEL	Kervanpınar Ortaokulu Türkçe Öğretmeni
Viyana Fatma KAPLAN	Büyükkadı Ortaokulu Türkçe Öğretmeni

1. C 2. D 3. C 4. D 5. B 6. C 7. C 8. A 9. C 10. A